

УДК 005.8:005.41

Єгорченкова Наталія ЮрїївнаКандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри управління проектами, *orcid.org/0000-0003-1390-5311*
Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ**Оберемок Наталія Василівна**Кандидат технічних наук, докторант кафедри геоінформатики, *orcid.org/0000-0002-7230-8149*
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Київ**Хлевна Юлія Леонидівна**Кандидат технічних наук, асистент кафедри технологій управління, *orcid.org/0000-0002-1807-8450*
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Київ**КОНЦЕПЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ
ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

***Анотація.** Виходячи з практики реалізації інформаційних ресурсів в проектно-орієнтованих підприємствах, слід зазначити, що управління проектною та операційною діяльністю вважається успішним і якісно організованим, якщо в процесі формування інформаційних ресурсів були витримані рамки часу, витрат і якості. Саме для цього необхідно чітко реалізувати процедури планування інформаційного ресурсу. Для ефективного планування інформаційного ресурсу були визначені: структура інформаційного ресурсу, кому інформаційний ресурс найбільш необхідний; хто може надати інформаційний ресурс; хто отримає інформаційний ресурс; терміни отримання інформаційного ресурсу. На основі цих компонентів була побудована схема планування інформаційних ресурсів. За допомогою такої схеми наочно показано план обробки інформаційних запитів на проектно-орієнтованому підприємстві, що дасть змогу планувати своєчасне отримання необхідних інформаційних ресурсів, а також контролювати відповідальних за надання такої інформації співробітників.*

***Ключові слова:** інформаційний ресурс; мультисистемна інформаційна технологія; проектно-орієнтоване підприємство; планування ресурсів; проектна діяльність*

Постановка проблеми

Управління ресурсами є одним з ключових питань проектної та операційної діяльності проектно-орієнтованого підприємства. Традиційно виділяють матеріально-технічні, трудові, фінансові, потужності та інші ресурси, але рідко коли інформація з'являється в цьому переліку, хоча саме вона є рушійною силою будь-якої діяльності. Тому для ефективного управління підприємством необхідно насамперед навчитись управляти інформаційним ресурсом.

Основні проблеми, що виникають у процесі управління інформаційними ресурсами більшості проектно-орієнтованих підприємств:

1. Неправильний вибір інформаційних ресурсів, реалізація яких неможлива для підприємства.
2. Недостатньо ресурсів для отримання IP за всіма запитами.

Виходячи з практики реалізації інформаційних ресурсів в проектно-орієнтованих підприємствах, слід зазначити, що управління проектною та операційною діяльністю вважається успішним і

якісно організованим, якщо в процесі формування інформаційних ресурсів були витримані рамки часу, витрат і якості. Саме планування інформаційного ресурсу спрямоване на визначення тієї інформації, яка найбільш потрібна для організації діяльності проектно-орієнтованого підприємства, а також для координації дій працівників підприємства по його отриманню.

Наявність невирішеної частини проблеми в цій сфері висуває об'єктивну потребу в розробці інструментів планування інформаційних ресурсів в проектній та операційній діяльності підприємств.

**Аналіз основних досліджень
і публікацій**

Як показав аналіз, на сьогодні відсутні роботи, присвячені розгляду питань якісного планування інформаційних ресурсів з позицій впливу на суб'єктів проектної та операційної діяльності підприємства.

З проведеного аналізу основних досліджень і публікацій [1-11] випливає: необхідність розгляду

питань управління інформаційними ресурсами не з позицій максимального інформування суб'єктів проектної та операційної діяльності підприємства, а з позицій потрібної інформаційної дії на суб'єктів цієї діяльності. При цьому потрібно врахувати специфіку та інструменти методів надання та отримання інформаційних ресурсів, орієнтованих на інформаційну дію на суб'єктів проектної та операційної діяльності підприємства.

Мета статті

Метою статті є опис процесу планування інформаційних ресурсів на проектно-орієнтованому підприємстві.

Основний матеріал дослідження

Визначення 1. Інформаційний ресурс (ІР) – інформація, яка змінює поведінку її споживача та отримана з інформаційних систем проектно-орієнтованого підприємства в результаті операційної або проектної діяльності чи з зовнішнього середовища та застосована за межами цих систем.

Визначення 2. Управління інформаційним ресурсом – це процес планування, організації та контролю надання відповіді на інформаційний запит чи інформаційний вплив.

Визначення 3. Інформаційний запит – визначається безпосереднім зверненням до мультисистемної інформаційної технології для отримання необхідної інформації.

Визначення 4. Інформаційний вплив – визначається опосередкованим зверненням до мультисистемної інформаційної технології для отримання необхідної інформації.

Визначення 5. Мультисистемна інформаційна технологія (МСІТ) – технологія об'єднання функціонуючих організаційних та технічних систем підприємства, які забезпечують створення, передавання, зберігання, а також використання інформаційного ресурсу проектно-орієнтованого підприємства. Її основне призначення – управляти процесами створення та використання електронної інформації проектно-орієнтованого підприємства.

Управління інформаційним ресурсом – це процес, який постійно реалізується на проектно-орієнтованому підприємстві. Адже діяльність будь-якого підприємства спрямована на перетворення інформації, ресурсів та матеріалів у продукцію. І саме від достовірності, повноти та своєчасності інформаційного ресурсу буде залежати те, наскільки ефективним буде саме підприємство.

В статті поняття інформаційного ресурсу напряму пов'язане з поняттям «запит», оскільки ІР співвідноситься не з МСІТ в цілому, а з певними запитами, які надаються у визначеній послідовності і з задіяними працівниками та інформаційними системами. Виходячи з цього, планування інформаційного ресурсу можна розглядати як процес:

1. Визначення необхідних для підвищення ефективності діяльності підприємства запитів;

2. Визначення порядку та часу виконання множини дій з формування інформаційного продукту запиту.

Тому процес планування інформаційного ресурсу можна розбити на етапи: розробки і аналізу інформаційних запитів; розробки системи реалізації запиту; розподілення інформаційних ресурсів за складовими запиту; призначення відповідальних за реалізацію складових запиту; контроль за процесом реалізації запиту.

Інформаційні ресурси виступають як компоненти продуктів запитів. З кожним запитом пов'язані функції потреби в інформаційних ресурсах. В цілому система планування інформаційного ресурсу повинна розраховувати потребу в ІР по всьому проектно-орієнтованому підприємству і визначати параметри процесу його отримання. Наприклад, відповідальні, виконавці, терміни, місце розміщення і т.п.

Для планування інформаційного ресурсу необхідно визначити:

- структуру інформаційного ресурсу;
- кому інформаційний ресурс найбільш необхідний (Замовник);
- хто може надати інформаційний ресурс (Відправник);
- хто отримає інформаційний ресурс (Отримувач);
- терміни отримання інформаційного ресурсу.

1. Декомпозиція інформаційного ресурсу

Під декомпозицією інформаційного ресурсу будемо розуміти розділення його на такі складові, які можуть бути надані окремими компонентами організаційно-технічної системи (інформаційна система, персонал, користувач і т.д.).

2. Замовник інформаційного ресурсу

Визначення 6. Замовник інформаційного ресурсу – персонал проектно-орієнтованого підприємства або інформаційна система, що ініціює процес надання інформаційного ресурсу. Направляє запит.

Замовник інформаційного ресурсу не завжди є його кінцевим користувачем.

3. Відправник інформаційного ресурсу

Визначення 7. Відправник інформаційного ресурсу – носій або здобувач інформації, що отримує запит та дає відповідь на нього.

Відправником можуть бути як програмні засоби, так і персонал проектно-орієнтованого підприємства. Визначення відправника IP дозволяє призначити відповідального за надання необхідної інформації та проконтролювати його.

4. Отримувач інформаційного ресурсу

Визначення 8. Отримувач інформаційного ресурсу – кінцевий користувач інформаційного ресурсу.

Отримувачем може бути як інформаційні системи, так і персонал проектно-орієнтованого підприємства.

5. Коли необхідно отримати інформаційний ресурс?

Термін надання інформаційного ресурсу визначається часом отримання вихідної інформації для реалізації запиту, тривалістю обробки запиту та часом передачі відповіді на нього.

Визначення 9. Термін надання інформаційного ресурсу – сумарний термін всіх процесів необхідних для формування інформаційного ресурсу.

На рисунку представлена схема процесу запиту, обробки та видачі інформаційного ресурсу.

За допомогою такої схеми можна наочно зобразити план обробки інформаційних запитів на проектно-орієнтованому підприємстві через МСІТ, що дасть змогу планувати своєчасне отримання необхідних інформаційних ресурсів, а також контролювати відповідальних за надання такої інформації співробітників.

Висновки

Для вирішення завдань планування інформаційного ресурсу необхідно запропонувати такі способи, які будуть базуватися на тих чи інших моделях і дозволять з найменшими витратами координувати діяльність всіх управлінських підрозділів проектно-орієнтованого підприємства.

Також необхідно вирішити задачі організації та контролю інформаційного ресурсу на проектно-орієнтованих підприємствах.

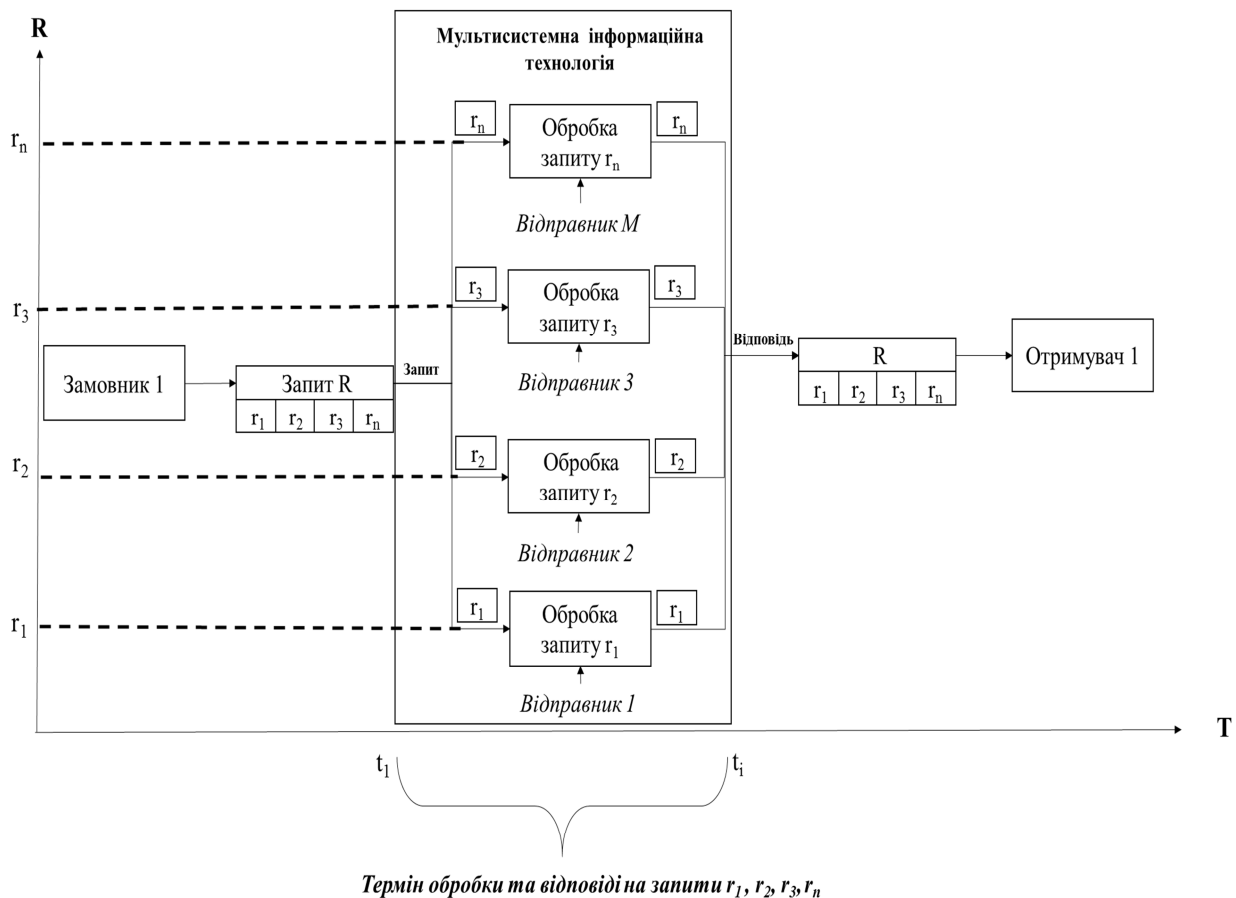

Рисунок – Структура планування інформаційного ресурсу

Список літератури

1. Teslia I.M. Enterprise Information Planning – new class in information technologies of higher educational institutions of Ukraine [Текст] / Teslia I.M., Yehorchenkova N.I., Iegorchenkov O.V., Kataieva Y.I // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies – Kharkiv – 2016 – №4/2(82) – P.11-24.
2. Bytheway A J (2003): 'Jacob's ladder: One vision of information management', UWC HictE Research Project, June.
3. Carr N (2003): 'IT doesn't matter', in 'Wringing real value from IT', Harvard Business Review, p1-10 Earl M J (1995): 'BP Exploration: Transforming the IS function', London Business School case study CRIM MC95/1.
4. Ward J & Peppard J (2003). 'Strategic Planning for Information Systems (3rd Edition)', Wiley Series in Information Systems.
5. Курас І. Інтеграція інформаційних ресурсів – стратегічний напрям забезпечення інформаційних потреб суспільства [Текст] / І.Курас // Бібліотечний вісник. – 2009. – №1. – С. 2-6.
6. Маслянюк П.П. Інформаційні ресурси та засоби їх створення [Текст] / П.П. Маслянюк // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. В.Далія. – 2008. – Т.1, №7. – С. 132-140.
7. Петров В.В. Національні інформаційні ресурси. Проблеми формування, використання, розвитку і управління [Текст] / В.В.Петров // Реєстрація, зберігання і обробка даних. – 2008. – Т.3, № 2. – С. 39-50.
8. Сілкова Г. Інформаційно-аналітичні дослідження в структурі інформаційних ресурсів [Текст] / Г.Сілкова // Вісн. Кн. палати. – 2005. – №2. – С. 14-18.
9. Хромченко Л.Г. Теоретические основы организации информационной деятельности [Текст] / Л.Г.Хромченко, С.М.Панин. – Харьков-Симферополь: МСУ, СВА МСУ, 2004. – 503 с.
10. Яковенко В.Я. Інформаційні ресурси [Текст]: навч. посіб. / В.Я.Яковенко. – Донецьк: Дон Ну, 2005. – 202 с.
11. Давидова І.О. Управління електронними інформаційними ресурсами: питання методології та організації [Текст] / І.О.Давидова // Вісн. Харк. держ. акад. культури. – 2008. – Вип.10. – С. 55-61.

Стаття надійшла до редколегії 21.10.2016

Рецензент: д-р техн. наук, проф. А.О. Білощицький, Київський національний університет ім. Т. Шевченка, Київ.

Егорченкова Наталья Юрьевна

Кандидат технических наук, доцент, доцент кафедры управления проектами, orcid.org/0000-0003-1390-5311
Киевский национальный университет строительства и архитектуры, Киев

Оберемок Наталья Васильевна

Кандидат технических наук, докторант кафедры геоинформатики, orcid.org/0000-0002-7230-8149
Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко, Киев

Хлевна Юлия Леонидовна

Кандидат технических наук, ассистент кафедры технологий управления, orcid.org/0000-0002-1807-8450
Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко, Киев

ПЛАНИРОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ РЕСУРСОВ ПРОЕКТНО-ОРИЕНТИРОВАННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. Исходя из практики реализации информационных ресурсов в проектно-ориентированных предприятиях, следует отметить, что управление проектной и операционной деятельности считается успешным и качественно организованным, если в процессе формирования информационных ресурсов были выдержаны рамки времени, затрат и качества. Именно для этого необходимо четко реализовать процедуры планирования информационного ресурса. Для эффективного планирования информационного ресурса были определены: структура информационного ресурса, кому информационный ресурс наиболее необходим; кто может предоставить информационный ресурс; кто получит информационный ресурс; сроки получения информационного ресурса. На основе этих компонентов была построена схема планирования информационных ресурсов. С помощью такой схемы можно наглядно изобразить план обработки информационных запросов на проектно-ориентированном предприятии, что позволит планировать своевременное получение необходимых информационных ресурсов, а также контролировать ответственных за предоставление такой информации сотрудников.

Ключевые слова: информационный ресурс; мультисистемная информационная технология; проектно-ориентированное предприятие; планирование ресурсов; проектная деятельность

Yehorchenkova Nataliia

PhD, associate professor, associate professor of the project management department, *orcid.org/0000-0003-1390-5311*
Kyiv National University Construction and Architecture, Kyiv

Oberemok Nataliia

PhD, doctoral of geoinformatics department, *orcid.org/0000-0002-7230-8149*
Taras Shevchenko National University of Kiev, Kiev

Khlevna Iuliia

Ph.D., Assistant of the department control technology, *orcid.org/0000-0002-1807-8450*,
Taras Shevchenko National University of Kiev, Kiev

INFORMATION RESOURCES PLANNING CONCEPT OF PROJECT-ORIENTED COMPANY

Abstract. Based on the practices of information resources in project-oriented enterprises it should be noted that the management of projects and operations considered successful and properly organized, while in the formation process of information resources are sustained time, cost and quality limits. This is why it is necessary to clearly realize the planning procedure of an information resource. The analysis revealed that there are no works about the consideration of quality information resources planning from the point of impact on subjects of the project and operation activities of the company. For the effective information resource planning in the article were asked to identify information resource structure, who most needed the information resource; who can provide the information resource; who gets the information resource; the information resource obtaining terms. Based on these components has been built scheme of interaction between participants of the information resources planning. With this scheme the plan of information requests processing on the project-oriented company can be clearly depicted that will help plan the timely receipt of necessary information resources and monitor responsible staff for providing such information.

Keywords: information resources; multisystem information technology; project-oriented company; resources planning; project activity

References

1. Teslia, I.M., Yehorchenkova, N.I., Iegorchenkov, O.V., Kataieva, Y.I (2016). Enterprise Information Planning – new class in information technologies of higher educational institutions of Ukraine. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. Kharkiv, Ukraine: 4/2(82), 11-24.
2. Bytheway, A.J. (2003). 'Jacob's ladder: One vision of information management', UWC HictE Research Project, June
3. Carr, N. (2003). 'IT doesn't matter', in 'Wringing real value from IT', *Harvard Business Review*, p1-10 Earl M J (1995): 'BP Exploration: Transforming the IS function', London Business School case study CRIM MC95/1
4. Ward, J. & Peppard, J. (2003). *Strategic Planning for Information Systems (3rd Edition)*. Wiley Series in Information Systems.
5. Kuras, I. (2009). Integration of information resources – providing strategic direction information needs of society. *Library Journal*. Kyiv, Ukraine: 1, 2-6.
6. Maslianko, P.P. (2008). Information resources and their creation. *Journal of East Ukrainian National University*. Dahl Lugansk, Ukraine: 7, 132-140.
7. Petrov, V.V. (2008). National information resources. Problems of the use, development and management. Registration, storage and processing. Kyiv, Ukraine: 2, 39-50.
8. Silkova, G. (2005). Information-analytical study of the structure of information resources. *Bulletin portrait Chamber*. KJyiv, Ukraine: 2, 14-18.
9. Khromchenko, L.G. & Panin, S.M. (2004). Theoretical bases of the organization of information activities. Institute of the East and Africa. Kharkiv and Simferopol, Ukraine: 503.
10. Iakovenko, V.I. (2005). Information resources: Tutorial. Donetsk, Ukraine: 202.
11. Davidova, I.O. (2008). Management of electronic information resources, issues of methodology and organization. *Bulletin of the Kharkiv State Academy of Culture*. Kharkiv, Ukraine: 10, 55-61.

Посилання на публікацію

APA Yehorchenkova, N.I., Oberemok, N.V., & Khlevna, I.L. (2016). Information resources planning concept of project-oriented company. *Management of Development of Complex Systems*, 28, 63 – 67 [in Ukrainian].

ГОСТ Єгорченкова Н.Ю. Планування інформаційних ресурсів проектно-орієнтованого підприємства [Текст] / Н.Ю. Єгорченкова, Н.В. Оберемок, Ю.Л. Хлевна // Управління розвитком складних систем. – 2016. – № 28. – С. 63 – 67.